

Evaluering af prøve i skriftlig dansk i Grønland sommer 2022

246 elever skrev den onsdag d. 24. maj 2022 dansk stil til afsluttende studentereksamen, hvilket er færre end i 2021, hvor 291 elever skrev eksamen i skriftlig dansk.

Ud af de 246 elever, som deltog i prøven, dumpede 23 %. Til sammenligning var det sidste år 19,2 %. I år fik 108 ud af 246 elever karakteren E eller derunder.

Den opnåede gennemsnitskarakter ved årets prøve er 3,9, hvilket er et fald i forhold til sidste års gennemsnit på 4,3.

Herunder ses opgørelsen i skematisk form:

Skriftlig dansk sommereksamen 2022		
	Antal	Karaktergennemsnit
Opgave 1 ("Mette Frederiksens undskyldningstale 2019" + + taleuddrag + medieklip)	45	4,6
Opgave 2 ("Sabat" – filmiske virkemidler og person- og miljøkarakteristik)	128	3,8
Opgave 3 (Dan Turell: "Jeg skulle have været taxachauffør" - lyrikanalyse)	51	2,6
Opgave 4 (Medieklip + artikeluddrag + tegneserie - essayopgave)	22	6,6
Samlet	246	3,9

Generelt

Årets tema var at undskylde og fortryde, og dette har været et velvalgt emne, som mange af vores elever har haft nemt ved at forholde sig til og relatere til.

Det er glædeligt, at det er et fåtal af besvarelserne, der har været så ringe sproglige, at de har været umulige at læse. Dog vil jeg nævne, at elevernes generelle sproglige færdigheder er nedadgående, hvilket Jan Bæk, tidligere fagkonsulent i danskfaget, i de seneste evalueringer af den skriftlige eksamen også har konkluderet.

Eleverne har fortsat problemer med at skrive fyldestgørende besvarelser, og som det noget nedtrykkende tal (108 med karakteren E eller derunder ud af 246 besvarelser) vidner om, har vi mange elever som enten ikke eller kun på det minimale accepterende niveau får skrevet en grundig besvarelse.

Langt de fleste af eleverne laver fortsat ikke indledninger, og det er bemærkelsesværdigt, at der var flere gode og velskrevet besvarelser (også med en diskussion), som ikke havde en indledning. Diskussionen er dog fortsat også et problem for mange af vores elever.

Det er også karakteristisk for en stor del af besvarelserne, at selvom eleverne bliver bedt om at ”beskrive” og ”karakterisere” kun refererer, og derfor når en del af besvarelserne ikke højt nok taksonomisk niveau.

Årets opgavesæt har ligesom sidste år et hyperlink (markeret ”Henvisning”) med tydelig anvisning af fremgangsmåden ved anvendelse af netbaseret materiale. Intentionen er at støtte eleverne og sikre en korrekt kildehenvisning ved brug af materiale fra nettet – men det er ikke alle elever, der følger denne henvisning. Her mangler eleverne måske træning i tydelig og korrekt henvisning til netmateriale. Dette element bør nok styrkes i den daglige undervisning i skriftlighed.

De enkelte opgaver

Opgave 1 (”Mette Frederiksens undskyldningstale 2019”) var en taleanalyse, hvor de sproglige og retoriske virkemidler i Mette Frederiksens undskyldningstale (på tekst og i videoklip) skulle undersøges og vurderes.

Til forskel fra opgave 3 var der mange elever, der i denne opgave, havde pænt styr på sproglige og retoriske virkemidler, og eleverne viste godt blik for kommunikationssituationen.

I denne opgave kneb det for mange af eleverne at nå op på et højere taksonomisk niveau. Mange af eleverne havde ikke vurderet de sproglige virkemidlers funktion, og ligeså var den ønskede diskussion (nytter det at undskylde for ting, der er sket i fortiden) fraværende eller meget mangelfuld i de fleste besvarelser. Langt de fleste af eleverne havde ikke inddraget nettet, som der stod, at de *skulle* i denne opgavebesvarelse.

Opgave 2 (”Sabat”)

Mange af besvarelserne blev redegørende, og det er et fåtal af eleverne, der fik skrevet et egentligt analytisk afsnit. Det var (desværre) karakteristisk for et stort antal af eleverne, at de nøjes med at kommentere på fx familierelationen og miljøet, men en egentlig analyse var fraværende. Et par af eleverne havde succes med at indsætte screenshots, men dette styrkede kun elevens besvarelse, hvis eleven også huskede at forklare og fortolke de filmiske virkemidler. Mange af eleverne skrev meget fragmenterede opgaver, og det var de færreste af besvarelserne, som opleves som en sammenhængende besvarelse om det overordnede emne: at undskylde og fortryde.

Opgave 3 (Dan Turell: ”Jeg skulle have været taxachauffør”).

Som de tidligere også år har vist, er lyrikanalysen svær for vores elever at mestre.

Eleverne blev hjulpet godt på vej i forhold til, at der var angivet, hvilke sproglige virkemidler de særligt skulle have fokus på, men desværre var det et fåtal af eleverne, som påviste de ønskede sproglige virkemidler. Mange af vores læsesvage elever havde højst sandsynligt valgt denne opgave, fordi tekstmængden var begrænset, men hvis denne opgave skulle løses tilfredsstillende, skulle eleven være stærk i sprog og særligt evnen til at forstå og analysere abstrakt sprog.

Eleverne, som skrev denne opgave, har (overordnet) ikke haft styr på basale sproglige virkemidler.

Opgave 4 (essay).

Generelt syntes eleverne at have styr på essaygenrens krav, men der er dog nogle, som glemmer at inddrage materiale fra nettet. Og det er en alvorlig fejl, når der står ”skal” i opgaveformuleringen.

Sammenfattende:

Dette afsnit skal læses som anbefalede råd til videre praksis

- Der bør være et øget fokus på, hvordan vi træner vores elever i at analysere filmiske virkemidler og skrive en analyse om medieklip – både med brug af epikbegreber og filmanalytiske virkemidler.
- Som allerede skrevet i kommentaren til opgave 3, er det vigtigt, at vi i hver time har for øje, at sprog, herunder forståelsen og analysen af sprog og sproglige virkemidler, er helt centralt i vores læreplan.
- En analyse og fortolkning hænger sammen. En fortolkning indeholder et analytisk begrundet bud på forfatterens holdning og hensigt med den pågældende tekst. Dette element mangler i mange stile, hvor eleven bestemmer en teksts tema og afslutter sit arbejde med det uden at forholde sig til skribentens hensigt.
- I forlængelse af ovenstående kan eleverne også med fordel øve sig på, hvordan man anvender materiale fra nettet – herunder øget fokus på den henvisningspraksis, som beskrives i opgavesættet. Eleverne skal gøres opmærksomme på, at det er del af opgaven af bruge nettet, hvis der står ”skal”, og det tæller ned i bedømmelsen, hvis de ikke opfylder dette krav.
- Vi skal have et øget fokus på, hvordan vi træner eleverne i at skrive en god indledning og en grundig diskussion.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at der afholdes sygeeksamen i skriftlig dansk i år.